

1. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΕΤΕΚ ΝΙΑ ΤΟΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Μέσο: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 02/02/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 03/02/2022

Σελίδα: 4

ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΗ

Εισηγήσεις **ETEK** για τόνωση του κατασκευαστικού κλάδου

Ο κατασκευαστικός κλάδος είναι ένας πολύ σημαντικός κλάδος στην κυπριακή οικονομία: εσφέρει το 17% της εγχώριας ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας και απασχολεί περισσότερους από 35.000 εργαζόμενους. Η σημασία του, όχι μόνο για την ανάπτυξη της οικονομίας, αλλά και για τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, είναι κρίσιμη.

Το 2022 θα είναι ειδική χρονιά, τόσο για το σύνολο της οικονομίας, όσο και για τον κλάδο των κατασκευών και γενικότερα των υπηρεσιών που αφορούν τους μηχανικούς. Η υγειονομική κρίση, ο απότομος τερματισμός του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος (ΚΕΠ), το σχετικό υψηλό ιδιωτικό χρέος και η αναγκαιότητα προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, όπως και η αύξηση των τιμών βασικών οικοδομικών υλικών έχουν φέρει αλυσιδωτές επιπτώσεις σε όλο το φάσμα της οικονομίας, επηρεάζοντας την κατασκευαστική βιομηχανία. Εάν σε αυτή την εξίσωση συμπεριληφθεί και η πολύ χαμηλή υλοποίηση του αναπτυξιακού κρατικού προϋπολογισμού τότε όντως διαμορφώνεται μια μελανή εικόνα για τον τομέα

ακίνητων και κατασκευών.

Από την άλλη, θα πρέπει να αναγνωρίσουμε πως η υφιστάμενη δύσκολη κατάσταση μας δίνει την ευκαιρία αναστοχασμού και επανασχεδιασμού ενός πιο πράσινου και ορθολογικού μοντέλου ανάπτυξης με έμφαση στην ενθάρρυνση επενδύσεων με πολλαπλασιαστικό αντίκτυπο που εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα στον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας.

Το **ETEK**, έχοντας διαχρονικό στόχο του να είναι ενεργό κέντρο της κυπριακής κοινωνίας, έχει καταθέσει συγκεκριμένες εισηγήσεις οι οποίες, εάν εισαχθούν και υιοθετηθούν, θα λειτουργήσουν καταλυτικά για τη δημιουργία των συνθηκών που απαιτούνται για την τόνωση της αναπτυξιακής δραστηριότητας.

Πιο συγκεκριμένα, το Επιμελητήριο στις οποίες περιλαμβάνονται:

- Η υλοποίηση της νέας Πολιτικής Αδειοδότησης.
- Η ψήφιση του νομοθετικού πλαισίου για ταχεία αδειοδότηση στρατηγικών επενδύσεων.

Στόχος ο σχεδιασμός ενός ορθολογιστικού και πράσινου μοντέλου ανάπτυξης, με έμφαση στην ενθάρρυνση επενδύσεων.

- Η αύξηση κινήτρων για συντήρηση/αποκατάσταση διατηρητέων.

- Φορολογικά και άλλα κίνητρα για ενεργειακές και δομοστατικές αναβαθμίσεις κτιρίων και για δράσεις που θα βελτιώσουν ποιοτικά το τουριστικό μας προϊόν.

- Μεταρρύθμιση και ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης και ευρύτερα της κυπριακής οικονομίας.

- Αξιοποίηση εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών στα κατασκευαστικά συμβόλαια του ευρύτερου δημόσιου. Ο κατασκευαστικός κλάδος έχει τις προϋποθέσεις να ανακάμψει, αρκεί να αφίσουμε τις καιροσκοπικές προσεγγίσεις και να εστιάσουμε στην ορθολογική και

βιώσιμη ανάπτυξη και σε δράσεις οι οποίες να οδηγούν στη βελτίωση της παραγωγικότητας του κλάδου και της ποιότητας του προϊόντος που παράγει. Σε αυτό το πλαίσιο, καθίσταται ακόμη πιο επιτακτική η ανάγκη για την ταχεία και ορθά μελετημένη αξιοποίηση των περίπου €3 δισ. που θα διοχετευτούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και τα Διαρθρωτικά Ταμεία κατά την πενταετία 2021-2026, μεγάλο μέρος των οποίων αφορά τον κατασκευαστικό κλάδο και περιλαμβάνουν κονδύλια που σχετίζονται με τη μετάβαση στην πράσινη και ψηφιακή ανάπτυξη και την ενεργειακή μετάβαση. Στο πλαίσιο αυτό η πρόκληση χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως το Σχέδιο «Εξοικονομώ-Αναβαθμίζω-Στα Κατοικίες», θα πρέπει να εντατικοποιηθεί.

Ταυτόχρονα, η εξοικείωση με την τεχνολογία που επέβαλε η πανδημία, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ως μια ευκαιρία για να προχωρήσουμε στον πλήρη ψηφιακό μετασχηματισμό της κρατικής μηχανής.

Με στόχο την υλοποίηση του αναπτυξιακού προϋπολογισμού, το **ETEK** εισηγήθηκε την αξιοποίηση του ιδιωτικού το-

μέα για τον προγραμματισμό, ωρίμανση και υλοποίηση σημαντικών έργων τα οποία είναι καθυλόμενα λόγω υπερφόρτωσης του υφιστάμενου μηχανισμού, με προτεραιότητα την προώθηση της ποιότητας έναντι της προχειρότητας και την αξιοποίηση μεθόδων υλοποίησης που να διασφαλίζουν την αρχιτεκτονική ποιότητα, την αειφορία, την τεχνική αξία, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, την προσβασιμότητα και τον περιβαλλοντικό και καινοτόμο χαρακτήρα τους.

Το κράτος οφείλει να αναπληρώσει το κενό που δημιουργήσε ο απότομος τερματισμός του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος με την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων, οι οποίες θα πρέπει να έχουν πράσινα χαρακτηριστικά, να δημιουργούν πολλαπλασιαστικό αντίκτυπο και να προσφέρουν ουσιαστικά στην οικονομία. Τέτοιες επενδύσεις αφορούν έργα ΑΠΕ, νοσοκομεία, κτήρια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικά κέντρα, αλλά και μικρότερα έργα αναβάθμισης του δημόσιου χώρου και διαφύλαξης και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς στα χωριά μας.

Η Κομισιόν έχει δημοσιεύσει σχετικά πρόσφατα ένα έγγραφο πολιτικής με θέμα «A Renovation Wave for Europe - greening our buildings, creating jobs, improving lives». Το έγγραφο αυτό είναι συνεκτικό, εμπειριστικό και περιέχει σειρά προθέσεων πολιτικής που έχουν στον πυρήνα τους το δομημένο περιβάλλον, την οικονομική ανάπτυξη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Το **ETEK** έχει ήδη αναλάβει πρωτοβουλίες για να μετουσιώσει πολιτικές και δράσεις του εγγράφου αυτού σε έργα, νομοθετικές ρυθμίσεις, χρηματοδοτικά εργαλεία κ.ο.κ. σε εθνικό επίπεδο. Ο κατασκευαστικός κλάδος έχει πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτό και ασφαλώς εκεί είναι το μέλλον του.

Σε κάθε περίπτωση εάν δράσουμε με τόλμη και αποφασιστικότητα σήμερα, μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι ο κλάδος θα είναι πιο ανθεκτικός, πιο ποιοτικός, με μεγαλύτερη παραγωγικότητα, πιο πράσινος και πιο ψηφιοποιημένος.

Ο κ. Κωνσταντίνος Κωνσταντίου είναι αρχιτέκτονας, πρόεδρος του **ETEK**.